

18. Knyazyan, M. O. (2019) Social innovations in the professional training of managers under the conditions of knowledge economy development. *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 5, No. 2, 137-143. (in English).

(англійською переклала О. Салі – викладач кафедри англійської мови та перекладу Ізмаїльського державного гуманітарного університету)

УДК 378.147:37.011.3-051:[07:004]

СИПЧЕНКО Ольга

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
вул. генерала Батюка, 19, місто Слов'янськ Донецької області, Україна,
84116

E-mail: ph_d@ukr.net

КИЗЬ Наталя

студентка магістерського рівня спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
вул. генерала Батюка, 19, місто Слов'янськ Донецької області, Україна,
84116

E-mail: knvik1709@gmail.com

МЕДІАОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

Анотація. Авторами статті подано ґрунтовний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх викладачів засобами медіаосвітніх технологій. Визначено та розкрито зміст понять «компетентність» і «професійна компетентність». Установлено, що професійна компетентність відображає наявний результативний рівень підготовленості фахівця, який виявляється в опануванні професією й досвіді. Доведено, що медіаосвіта виступає як фактор модернізації та підвищення якості вищої освіти. Проаналізовано наукові праці провідних українських дослідників щодо понять «технології», «медіатехнології», «медіаосвітні технології». Схарактеризовано класифікацію сучасних медіаосвітніх технологій, яка включає: аудіовізуальні технології, аудіовізуальні навчальні технології, інформаційні технології, інформаційні навчальні технології, інформаційно-комунікаційні технології, комунікаційні технології, комп'ютерні технології навчання, медійні технології навчання, мультимедійні технології тощо. Представлено можливості застосування сучасних медіаосвітніх технологій та обґрунтовано важливість їх використання у процесі професійної підготовки майбутніх викладачів. З'ясовано, що використання сучасних медіаосвітніх технологій навчання розширює можливості викладання, дозволяє урізноманітнювати завдання та форми подання інформації; використовувати комп'ютерні програми, які включають різноманітний набір вправ: навчальних,
© Сипченко О., Кизь Н., 2019

тренувальних, текстуальних; моделювати ситуації, які максимально наближені до умов професійної діяльності; активізувати навчальну діяльність студентів, посилювати їхню самостійну роботу; сприяє розвитку критичного мислення студентів; робить освітній процес продуктивним та креативним. Доведено, що медіаосвітні технології виступають важливим засобом формування професійної компетентності майбутніх викладачів, сприяють підготовці конкурентоспроможного фахівця.

Ключові слова: вища освіта, заклад вищої освіти, компетентність, професійна компетентність, професіоналізм, технології, медіаосвіта, медіатехнології, медіаосвітні технології, майбутні викладачі, професійна діяльність.

Постановка проблеми та її актуальність. Інформатизація освітньої галузі є невід'ємною складовою інформатизації суспільства, що відображає загальні тенденції глобалізації світових процесів розвитку і постає як визначальний інформаційний та комунікаційний базис гармонійного розвитку особистості й соціально-економічних систем суспільства. У зв'язку із визначеними змінами смислових компонентів сучасного суспільства, трансформаціями освітньої парадигми постає нагальна необхідність інформатизації вищої педагогічної освіти, що включає комп'ютеризацію (комп'ютерне забезпечення), медіатизацію (зростання якості інформації та інформативна спрямованість суспільного розвитку) й інтелектуалізацію (зростання ролі та можливостей для розвитку інтелекту) [1, с. 293].

Індикаторами результатів вищої освіти є компетентності, що визначають готовність випускника до професійної діяльності, до життя в інформаційному суспільстві [2, с. 184]. У контексті зазначеного висувуються нові вимоги до підготовки конкурентоспроможних фахівців із різних галузей, серед яких – здатність знаходити потрібну інформацію для використання у своїй професійній діяльності, навички користування сучасними технологіями; уміння застосовувати нетрадиційні методи, форми й засоби для вирішення питань формування професійних компетентностей, отримання знань, набуття вмінь і навичок тощо [3, с. 166].

Аналіз наукових праць, присвячених розв'язанню проблеми. Нині проблема підготовки викладачів вищої школи досить активно розглядається у педагогічній науці. Особливості педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти (далі – ЗВО) досліджувалися в роботах таких науковців, як В. Андрущенко, В. Берека, І. Бех, Я. Болюбаш, О.Власенко, І. Волощук, М. Гриньова, О. Єфимчиков, Н. Заячківська, М.Згурська, Н. Кошечко, П. Крягжде, А. Кузьмінський, Н. Кухарев, О.Лаврентьева, В. Левашова, М. Лещенко, М. Михайліченко, О. Обмок, В.Омеляненко, В. Ортинський, В. Павлович, А. Печенюк, О. Самойленко, В. Скачков, Т. Туркот, В. Чепкій, М. Ярмаченко та ін.

Підґрунтям для вивчення проблеми впровадження медіаосвіти в освітній процес сучасного ЗВО є результати сучасних досліджень вітчизняних і зарубіжних учених. Огляд літератури з порушеного питання засвідчив, що у вивченні проблематики медіаосвіти зробили значний внесок такі українські науковці: В. Іванов, Г. Онкович, А. Литвин, Б. Потятниик, Г.

Почепцов, В. Різун, В. Робак, А. Сулім та ін. Теоретичні та прикладні аспекти медіаосвіти стали предметом наукового зацікавлення багатьох зарубіжних дослідників, зокрема таких як К. Безелгет, Дж. Браун, К. Ворсноп, Дж. Гербнер, Ж. Гоне, І. Жилавська, Р.К'юбі, М. Маклюен, Л. Мастерман, Дж. Пандженте, Дж. Поттер, Ф.Рогоу, К. Тайнер, Ю. Усов, С. фон Файлітзен, І. Фатєєва, О. Федоров, Е. Харт, А. Шариков, С. Шейбе та ін. Аналіз наукової літератури засвідчує посилення уваги науковців до проблем як професійної підготовки майбутніх викладачів так і медіаосвіти в контексті сучасних цивілізаційних трансформацій. Однак у межах підготовки педагогічних кадрів у ЗВО питання використання медіаосвітніх технологій як важливого засобу формування професійної компетентності майбутніх викладачів на сьогодні залишаються ще недостатньо вивченими.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета статті передбачає ґрунтовний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх викладачів засобами медіаосвітніх технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підвищення якості освіти є однією з головних складових державної освітньої політики, при цьому особливий акцент робиться на необхідності «переорієнтації освіти на формування необхідних для життя ключових компетентностей» [4]. Запит суспільства на компетентного фахівця з високим рівнем професіоналізму, зокрема фахівців освітніх галузей, відображено в нормативно-правових документах (Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), Національна доктрина розвитку освіти України на період до 2021 року, Національна рамка кваліфікацій України тощо). Вихідним документом щодо проведення комплексної реформи в системі педагогічної освіти України є Концепція розвитку педагогічної освіти, основною метою якої є вдосконалення підготовки педагогічних працівників нової генерації, створення умов для залучення до педагогічної діяльності фахівців інших професій та забезпечення умов для становлення і розвитку сучасних альтернативних моделей безперервного професійного та особистісного розвитку педагогів [5].

Важливим для нашого дослідження є визначення понять «компетентність» і «професійна компетентність». Зазначимо, що нині ці концепти вже достатньо розроблені в педагогічній науці такими відомими науковцями, як Р. Гуревич, О. Дубасенюк, Е. Зеєр, І. Зимня, І. Зязюн, Н.Ничкало, С. Сисоєва, А. Хуторський та інші науковці. Ученими встановлено, що «компетентність – інтегративне утворення особистості, що поєднує в собі знання, уміння, навички, досвід і особистісні якості, які обумовлюють прагнення, готовність і здатність розв'язувати проблеми і завдання, що виникають у реальних життєвих ситуаціях, усвідомлюючи при цьому значущість предмету і результату діяльності» [6, с. 9].

Заслуговує на увагу визначення поняття «компетентність» О.Дубасенюк. Дослідниця зазначає, що «компетентність фахівця з вищою освітою – це виявлені ним на практиці прагнення й здатність (готовність) реалізувати свій потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості й ін.) для успішної творчої (продуктивної) діяльності у професійній і соціальній сфері, усвідомлюючи її

соціальну значимість й особисту відповідальність за результати цієї діяльності, необхідність її постійного вдосконалювання» [7, с. 39].

Згідно результатів проекту «TUNING Educational Structures in Europe» до складу компетентності віднесено знання і розуміння (теоретичні знання, здатність знати і розуміти), знання як діяти (застосування знань у певних ситуаціях), знання як жити (цінності, здатність сприймати інших людей і співіснувати з ними). Окрім того, виділено дві сукупності компетентностей: академічні спеціальні (фахові) і загальні [8].

Узагальнюючи підходи науковців до поняття «компетентність» ми дійшли висновку, що компетентність є необхідним важливим компонентом професіоналізму. Так, на думку В. Андрієвської, професійна компетентність визначається рівнем професійної освіти, досвідом та індивідуальними здібностями людини, її прагненням до безперервного самовдосконалення й самоосвіти, творчим ставленням до справи. Таким чином, поняття «професійна компетентність» нерозривно пов'язане із саморозвитком, самоосвітою особистості [9, с. 25].

Ми суголосні з поглядами Л. Зубик, яка визначає зміст поняття професійна компетентність як «здатність особистості здійснювати професійну діяльність на основі набутих знань, умінь, навичок, які сприяють розвитку креативного потенціалу особистості, професійному саморозвитку та мають ознаки системності» [10, с. 12].

Варто наголосити, що термін «професійна компетентність» пов'язаний із поняттям «ключові компетентності», які є загальними для всіх професій та спеціальностей. Вони представлені чотирма компонентами: інформаційна складова – спроби прийому, зберігання та передачі інформації; проектувальна складова – спроби визначення цілей, ресурсів їх досягнень, дій, термінів виконання; оцінна складова – спроби порівняння результатів із цілями, класифікації, абстрагування, прогнозування, систематизації, конкретизації; комунікативна складова – способи передачі інформації та приваблення ресурсів інших людей для досягнення своїх цілей [11, с. 59–60].

Результати термінологічного аналізу науково-педагогічних джерел засвідчили, що професійна компетентність є однією зі сходинок професіоналізму і є сукупністю знань, умінь, навичок, способів діяльності, професійно важливих психологічних якостей, необхідних фахівцю для здійснення ефективної професійної діяльності. Професійна компетентність – це наявний результативний рівень підготовленості фахівця, який виявляється в опануванні професією, досвіді тощо.

Нині, під час упровадження в усі сфери буття новітніх інформаційних технологій особливого значення набули медіаосвітні технології, застосування яких дозволяє створити максимальний рівень інтерактивності та емоційності, досягти інформаційної насиченості процесу навчання майбутніх фахівців. За таких умов актуальною стає медіаосвіта як фактор модернізації і підвищення якості вищої освіти. Адже медіаосвіта є частиною освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа,

включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [12].

Зазначимо, що імплементація основних положень Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (2016) та Концепції розвитку громадянської освіти в Україні (2018) в ЗВО передбачає формування і розвиток у суб'єктів освітнього процесу комплексу компетентностей, що дозволяють ефективно взаємодіяти з численними інформаційними джерелами і потоками, новими технологіями обробки інформації, аналізувати отримані повідомлення в медіапросторі, критично оцінювати їх достовірність і корисність у розв'язанні різноманітних професійних завдань, захищатися від негативних впливів мас-медіа, бути носієм і передавачем медіакультурних цінностей, смаків і стандартів, створювати нові елементи медіакультури сучасного суспільства, реалізувати активну громадянську позицію тощо.

Для досягнення мети нашого дослідження схарактеризуємо поняття, важливі для отримання цілісного уявлення проблеми формування професійної компетентності майбутніх викладачів засобами медіаосвітніх технологій. Термін «технологія» в перекладі з грецької означає «наука про мистецтво», (*texne* – мистецтво, майстерність; *logos* – слово, навчання) – сукупність методів та інструментів для досягнення бажаного результату; спосіб перетворення даного в необхідне [2, с. 187].

Важливим для нашого дослідження є визначення поняття «медіатехнології», поданого П. Савариним. У ході наукових розвідок учений визначив «медіатехнології» як сукупність способів, що включає проектування, організацію та проведення занять із забезпеченням багатоканальності сприйняття відомостей суб'єктами навчання в інтерактивному режимі за рахунок використання мультимедійних комп'ютерних апаратно-програмних і мультимедійних навчальних програмних засобів [13, с. 7].

Згідно поглядів С. Деньгаєвої, медіаосвітні технології – методично-організаційні засоби навчального процесу з використанням періодичних видань, радіо, телебачення, кіно, а також програмно-апаратних пристроїв, що забезпечують операції збирання, оброблення, накопичення, збереження й передачі інформації [14, с. 27].

Розглянемо класифікацію медіаосвітніх технологій запропоновану С.Кухарьонок:

- аудіовізуальні технології – сукупність засобів, що забезпечують здійснення збору, зберігання, переробки та передачі аудіовізуальної інформації;
- аудіовізуальні навчальні технології – сукупність методів, що забезпечують застосування аудіовізуальних засобів для досягнення педагогічних цілей;
- інформаційні технології – сукупність математичних і кібернетичних методів, технічних засобів збору, зберігання, переробки та передачі інформації;

- інформаційні навчальні технології – сукупність засобів телекомунікаційного зв'язку, сучасної комп'ютерної техніки, що забезпечують інтерактивний, програмно-методичний супровід сучасних технологій навчання;

- інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – сукупність різних методів та засобів збору, зберігання, обробки і розповсюдження цифрової, текстової, графічної та звукової інформації;

- комунікаційні технології – сукупність технологій, що забезпечують доступ до інформаційних ресурсів;

- комп'ютерні технології навчання – сукупність методів використання комп'ютерної техніки, засобів телекомунікаційного зв'язку та інтерактивного програмного продукту для досягнення педагогічних цілей;

- медійні технології навчання – сукупність різних методів із застосуванням медіа для досягнення педагогічних цілей;

- мультимедійні технології – комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють використовувати найрізноманітніші середовища, такі як графіка, анімація, звук, відео [15].

Використання медіаосвітніх технологій у процесі професійної підготовки майбутніх викладачів передбачає реалізацію основних функції, а саме: інформатизацію освітнього процесу (доступ до різних джерел інформації); активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів; підвищення мотивації студентів до навчання; інтерактивність навчання; моніторинг освітнього процесу; підвищення ефективності засвоєння студентами навчального матеріалу; спонукання до творчої діяльності (підготовка презентацій з використанням комп'ютерних програм; участь студентів у відеоконференціях, робота зі студентами інших закладів освіти тощо).

Аналіз сучасних науково-педагогічних джерел показав, що використання сучасних медіаосвітніх технологій навчання розширює можливості викладання, дозволяє урізноманітнювати завдання та форми подання інформації; використовувати комп'ютерні програми, які включають різноманітний набір вправ: навчальних (для презентації матеріалу), тренувальних (для відпрацювання навичок і вмінь), текстуальних (для перевірки знань); моделювати ситуації, які максимально наближені до умов професійної діяльності; активізувати навчальну діяльність студентів, посилювати їхню самостійну роботу (можливість обирати інформацію, що безпосередньо стосується професійної діяльності, працювати в темпі, відповідно до рівня знань студента); сприяє розвитку критичного мислення студентів; робить освітній процес продуктивним та креативним.

Висновки. Ґрунтовний аналіз педагогічної літератури, узагальнення результатів здійсненого аналізу термінологічного поля дослідження засвідчують важливість і актуальність проблеми формування професійної компетентності майбутніх викладачів засобами медіаосвітніх технологій. У ході дослідження встановлено, що використання сучасних медіаосвітніх технологій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців сприяє досягненню цілей, набуттю необхідних знань, формуванню комплексу умінь,

розвитку мотивації до професійного зростання. Доведено, що медіаосвітні технології виступають важливим засобом формування професійної компетентності майбутніх викладачів та відкривають необмежені можливості для застосування їх у навчальній, професійній та соціальній діяльності, сприяють підготовці конкурентоспроможного фахівця тощо. Перспективи подальших розвідок убачаємо у висвітленні досвіду забезпечення якості професійної підготовки майбутніх викладачів засобами медіаосвіти у закладах вищої педагогічної освіти України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сипченко О. Використання медіаосвітніх технологій в освітньому середовищі закладу вищої педагогічної освіти. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій* : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Слов'янськ, 26–27 вересня 2019 / відповід. ред. О. Хващевська. – Слов'янськ : Видавництво «Папірус», 2019.
2. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій* : монографія [за заг.ред. Л.Г. Гаврілової]. – Hameln, Germany : InterGING. – 2019. – С. 180–195.
3. Сипченко О., Набока О., Чугаєва Л. Упровадження медіаосвіти у процес професійної підготовки андрагогів. *Гуманізація навчально-виховного процесу* : Зб. наук. праць. [за заг. ред. доц. С.А. Саяпіної]. Харків ТОВ «Видавництво НТМТ» – 2019. – № 4 (96). – С. 165–179
4. Коаліційна угода. *Верховна Рада України VIII скликання*. – Київ, 2014. – С. 59 [Електронний ресурс]. – URL : <https://goo.gl/vpfrUq>.
5. Концепція розвитку педагогічної освіти. [Електронний ресурс]. – URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyirozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.
6. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: *навчальний посібник* [за ред. І.Л. Холковської]. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. – 144 с.
7. Професійна педагогічна освіта : компетентнісний підхід : *монографія* [за ред. О.А. Дубасенюк]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 412 с.
8. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес. *TUNING Educational Structures in Europe*. – [Електронний ресурс]. – URL : http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf.
9. Андрієвська В.В. Професійна компетенція : теорія і практика її оцінки на Заході. *Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи*. – Київ, 1994. – Ч. 1. – С. 25–29.

10. Зубик Л.В. Формування професійних компетентностей майбутніх бакалаврів з інформаційних технологій у процесі вивчення фахових дисциплін : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Національний університет водного господарства та природокористування. – Рівне, 2016. – 24 с.
11. Приліпко О. Ф. Ретроспективний аналіз становлення поняття професійна компетентність. *Наукові записки* [Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки. – 2013. – № 5. – С. 54–62.
12. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / [за ред. Л.А. Найдюнової, М.М. Слюсаревського]. – Київ, 2016. – 16 с.
13. Саварин П.В. Підготовка майбутнього викладача технічних дисциплін до застосування медіатехнологій у професійній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 18 с.
14. Деньгаєва С.В. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови. *Вісник Житомирського державного університету*. – Вип. 4 (82). – Педагогічні науки. – 2015. – С. 26–30.
15. Кухарьонюк С.С. Медіаосвітні технології як засіб мотивації вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. – 2017. – I (75) (21). [Електронний ресурс]. – URL: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/26134>

Стаття надійшла до редакції 15.11.2019.

СЫПЧЕНКО Ольга

кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры педагогики высшей школы ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет»,

ул. генерала Батюка, 19, г. Славянск, Донецкой области, Украина, 84116

E-mail: ph_d@ukr.net

КИЗЬ Наталья

студентка специальности 011 – Образовательные, педагогические науки ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет»,

ул. генерала Батюка, 19, г. Славянск, Донецкой области, Украина, 84116

E-mail: knvik1709@gmail.com

МЕДИАОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ

Резюме. Авторами статьи подан основательный анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих преподавателей средствами медиаобразовательных технологий. Определено и раскрыто содержание понятий «компетентность» и «профессиональная

компетентность». Установлено, что профессиональная компетентность отражает имеющийся результативный уровень подготовленности специалиста, который проявляется в овладении профессией и опыте. Доказано, что медиаобразование выступает как фактор модернизации и повышения качества высшего образования. Проанализированы научные труды ведущих украинских исследователей относительно понятий «технологии», «медiateхнологии», «медиаобразовательные технологии». Представлены возможности применения современных медиаобразовательных технологий и обоснована важность их использования в процессе профессиональной подготовки будущих преподавателей. Установлено, что использование современных медиаобразовательных технологий обучения расширяет возможности преподавания, позволяет разнообразить задачи и формы представления информации; использовать компьютерные программы, которые включают широкий набор упражнений: учебное, тренировочных, текстовых; моделировать ситуации, которые максимально приближены к условиям профессиональной деятельности; активизировать учебную деятельность студентов, усиливать их самостоятельную работу; способствует развитию критического мышления студентов; делает образовательный процесс продуктивным и креативным. Выявлено, что медиаобразовательные технологии выступают важным средством формирования профессиональной компетентности будущих преподавателей, способствуют подготовке конкурентоспособного специалиста.

Ключевые слова: высшее образование, учреждение высшего образования, компетентность, профессиональная компетентность, профессионализм, технологии, медиаобразование, медiateхнологии, медиаобразовательные технологии, будущие преподаватели, профессиональная деятельность.

SYRCHENKO Olha

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Chair of Pedagogics of Higher School, SHEI «Donbas State Pedagogical University»,
General Batyuk Str., 19, Slovyansk, Ukraine, 84116
E-mail: ph_d@ukr.net

KIZ Natalya

Specialty student 011 – Educational and pedagogical sciences of the SHEI «Donbas State Pedagogical University»,
General Batyuk Str., 19, Slovyansk, Ukraine, 84116
E-mail: knvik1709@gmail.com

MEDIA EDUCATION TECHNOLOGIES AS A MEANS OF FORMING PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE LECTURERS

Summary. Informatization of the educational sector is an integral part of the informatization of society, which reflects the general tendencies of globalization of world development processes and emerges as the determining information and

communication basis of harmonious development of the individual. The study found that the use of modern media education technologies in the process of professional training of future professionals contributes to the achievement of goals, the acquisition of necessary knowledge, the formation of a complex of skills, the development of motivation for professional growth.

Keywords: higher education, higher education institution, competence, professional competence, professionalism, technology, media education, media technologies, media education technologies, future lecturers, professional activity.

Abstract. Introduction. Informatization of the educational sector is an integral part of the informatization of society, which reflects the general tendencies of globalization of world development processes and emerges as the determining information and communication basis of harmonious development of the individual. Indicators of the results of higher education are competencies that determine a graduate's readiness to pursue a professional life in the information society. In the context of this, new requirements are put forward for the training of competitive specialists from various industries, including the ability to find the necessary information for use in their professional activities, the skills to use modern technologies; the ability to apply unconventional methods, forms and means to address issues of professional competence formation.

Analysis of recent research and publications. Peculiarities of pedagogical activity of the lecturer of higher education institution were investigated in the works of such scientists as V. Andrushchenko, I. Bekh, Y. Bolyubash, M. Grineva, A. Kuzminskyi, M. Leshchenko, M. Mikhailichenko, V. Omelyanenko, V. Ortinskyi, O. Samoilenko, T. Turkot, M. Yarmachenko and others. The following Ukrainian and foreign scholars have made significant contributions to the study of media education: K. Bezelget, J. Brown, I. Zhilavska, V. Ivanov, A. Litvin, M. McLuhan, L. Masterman, G. Onkovich, J. Potter, B. Potyatniik, G. Pocheptsov, V. Rizun, F. Rogou, V. Robak, A. Sulim, K. Tyner, Y. Usov, I. Fateeva, O. Fedorov, and others.

Purpose. The purpose of the article is to provide a detailed analysis of the problem of future lecturers' professional competence formation by means of media education technologies.

Results. Improving the quality of education is one of the main components of the state educational policy, with special emphasis on the need to «reorient education to the formation of key competencies necessary for life». The study found that professional competence – the ability of an individual to carry out professional activities on the basis of acquired knowledge, skills, which contribute to the development of creative potential of the individual, professional self-development and have signs of consistency.

It is proved that the use of modern media education technologies in training of future specialists expands the possibilities of teaching, allows us to vary the tasks and forms of presentation of information; use computer programs that include a diverse set of exercises: training (presentation material), training (to improve skills and abilities), textual (to test knowledge); to simulate a situation as close to the conditions of professional activity; to intensify students' learning activities, to

strengthen their independent work (the ability to choose information directly related to professional activities, to work at a pace, in accordance with the level of knowledge of the student); promotes the development of critical thinking of students; makes the educational process productive and creative.

Conclusion. A thorough analysis of the pedagogical literature showed the importance and urgency of the problem of formation of professional competence of future lecturers by means of media educational technologies. The study found that the use of modern media education technologies in the process of professional training of future professionals contributes to the achievement of goals, the acquisition of necessary knowledge, the formation of a complex of skills, the development of motivation for professional growth. It has been proved that media education technologies are an important means of forming the professional competence of future lecturers and open up unlimited opportunities for their use in educational, professional and social activities, contribute to the preparation of a competitive specialist, etc.

REFERENCES

1. Sypchenko O. (2019) Use of Media Educational Technologies in the Educational Environment of Higher Educational Institution. *Teacher Professionalism in Educational Innovation* : Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference, Slavyansk, September 26-27, 2019 / Edited by O. Khvashevskaya. – Sloviansk : Papyrus Publishing House. [in Ukrainian].
2. Sypchenko O., Cherkashina L., Garan N. (2019) Formation of general competencies of future teachers by means of innovative technologies in the educational environment of ZVO. *Professionalism of the teacher in the context of educational innovations*. [Edited by Dr. hab. in Pedagogics, Professor Lyudmyla Havrilova]. – Hameln, Germany : InterGING. – P. 180–195. [in Ukrainian].
3. Sypchenko O., Naboka O., Chugaeva L. (2019) Introduction of media education in the process of professional training of andragogic. *Humanization of the educational process* : Coll. of scientific works. [Edited by Dr. hab. in Pedagogics, Professor S.A. Sayapina]. Kharkiv NTMT Publishing House. # № 4 (96). – P. 165–179. [in Ukrainian].
4. Coalition agreement (2014). *The Verkhovna Rada of Ukraine of VIII convocation*. – Kiev. – P. 59. – Retrieved from : <https://goo.gl/vpfrUq>. [in Ukrainian].
5. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine «Concept of development of pedagogical education» #776 (2018, July 16). – Retrieved from : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> [in Ukrainian].
6. Professional and pedagogical competence of a teacher of a higher educational institution (2017): *a textbook* [Edited by I.L. Holkovskaya]. – Vinnytsia: «Nilan LTD». – 144 p. [in Ukrainian].

7. Professional pedagogical education : a confident approach (2011): *a monograph* [Edited by O.A. Dubaseniuk]. – Zhytomyr : Publisher of ZhDU named I. Franko. – 412 p. [in Ukrainian].
8. The introduction to the TUNING Project is the harmonization of educational structures in Europe. Contribution of universities to the Bologna Process. *TUNING Educational Structures in Europe*. – Retrieved from : http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf. [in Ukrainian].
9. Andrievska V.V. (1994) Professional competence : The theory and practice of its assessment in the West. *Scientific and methodological support of modern vocational school*. – Kiev. – Vol. 1. – P. 25–29. [in Ukrainian].
10. Zubik L.V. (2016) Formation of professional competencies of future bachelor's in information technologies in the process of studying professional disciplines : *abstract of the diss. of the candidate of pedagogical sciences* : 13.00.04 / National University of Water Management and Nature Management. – Rivne. – 24 p. [in Ukrainian].
11. Prylypko O.F. (2013) A retrospective analysis of the concept of professional competence. *Scientific notes* [Nikolay Gogol State University of Nizhyn]. Series : Psychological and Pedagogical Sciences. – #5. – P. 54–62. [in Ukrainian].
12. The concept of introduction of media education in Ukraine (2016) (revised) / [Edited by L.A. Naydenova, M.M. Slusarevsky]. – Kiev. – 16 p. [in Ukrainian].
13. Savarin P.V. (2017) Preparation of the future teacher of technical disciplines for application of media technologies in a professional activity : *abstract of the diss. of the candidate of pedagogical sciences* : 13.00.04 / Lesya Ukrainka Eastern European National University. – Lutsk. – 18 p. [in Ukrainian].
14. Dengaeva S.V. (2015) Media education technologies as a means of shaping the professional competence of a future foreign language teacher. *Bulletin of Zhytomyr State University*. – Issue 4 (82). – Pedagogical Sciences. – P. 26–30. [in Ukrainian].
15. Kuharonok S.S. (2017) Media education technologies as a means of motivating students to study a foreign language in non-linguistic specialties. *Theoretical and methodological problems of the upbringing of children and student youth* : Coll. of scientific works. – #I (75) (21) – Retrieved from : <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/26134> [in Ukrainian].

(переклад на англійську мову зробено Л. Погореловою – учителем іноземної мови і зарубіжної літератури).